

Portağal uğrunda savaş

Hər iki tərəf qalib ola bilərmə?

Fəslin mövzusu	Sülh
Çətinlik dərəcəsi	II dərəcə
Yaş həddi	8 – 13 yaş
Tələb olunan vaxt	30 dəqiqə
İştirakçı sayı	4 – 24 uşaq
Oyunun növü	Qrup yarışı və müzakirə
Xülasə	Uşaqlar portağalı əldə etmək üçün yarışirlar və münaqişələrin necə həll olunmasını müzakirə edirlər
Vəzifələr	<ul style="list-style-type: none">• Münaqişə vəziyyətində ünsiyyət qurmaq zərurətinin müzakirəsi• Münaqişənin həlli üçün strategiyalar üzərində düşünmək
Hazırlıq	Yoxdur
Materiallar	<ul style="list-style-type: none">• 1 ədəd portağal

Təlimat

1. İzah edin ki, sinif “portağal oyunu” oynayacaq. Uşaqları iki qrupa bölün. “A” qrupundan xahiş edin ki, dəhlizə çıxıb gözləsin. “B” qrupuna deyın ki, bu oyunda onların məqsədi portağal şirəsini düzəltmək üçün portağalı qazanmaqdır.
2. Dəhlizə çıxıb “A” qrupuna deyın ki, bu oyunda onların məqsədi portağal keksinə qatılacaq portağal qabığı rəndəsi əldə etmək üçün portağala sahib olmaqdır.
3. Hər iki qrupu bir yerə toplayın və iki sırada üz-üzə oturmağı xahiş edin.
4. Qruplara istədiklərinə nail olmaq üçün 3 dəqiqə vaxt verin. Vurğulayın ki, güc tətbiq etməməlidirlər. Sonra portağalı iki qrupun arasına qoyub deyın: “Başlayın”.

Adətən kimsə qəflətən portağalı götürür və onu qazanan bir qrup olur. Sonra isə qruplar bu vəziyyətdən çıxmaq üçün müxtəlif, bəzən gözlənilməyən çıxış yolları tapırlar. Bəzən onlar portağalı yarı bölməyə sözləşirlər. Bəzən isə ümumiyyətlə danışıqlar aparmırlar. Digər hallarda isə onlar vəziyyəti aydınlaşdırmağa başlayıb anlayırlar ki, onlara portağalın müxtəlif hissələri gərəkdir: kimsə

portağalın qabığını çıxarıb lazım olan şəkildə böləcək. Əsas odur ki, siz müdaxilə etməyin.

5. Üç dəqiqə keçəndən sonra “Stop” və ya “Vaxt bitdi” deyin.

Təhlil və qiymətləndirmə

1. Aşağıdakı sualların köməyi ilə oyunu təhlil edin:
 - a) Üç dəqiqə bitdikdən sonra qrupunuz istədiyinə nail oldumu?
 - b) Qrupunuzun məqsədi nə idi?
 - c) Portağal münaqişəsinin nəticəsi nə oldu?
 - d) Bu nəticəyə çatmaq üçün siz nə etdiniz?
 - e) Niyə münaqişənin həlli üçün ünsiyyət qurmaq belə vacibdir?
 - f) Münaqişə tərəfləri həmişə ünsiyyət qururmu? Niyə “hə” və ya niyə “yox”?
 - g) Münaqişə zamanı insanlar eyni şeyimi istəyirlər?
 - h) Siz bu cür situasiyalarla qarşılaşıbsınız mı? Nəticəsi necə olub?
2. Aşağıdakı sualları verməklə oyunu insan hüquqları ilə əlaqələndirin:
 - a) Münaqişə zamanı insanın hansı hüquqları pozulur?

Davamı üçün təkliflər

- “Zorakılığın qarşısını necə almaq olar” oyunu da münaqişələrin həllinə həsr olunub.
- Bir neçə oyun danışıqların aparılması vərdislərinin formalaşmasına həsr olunub: «Qəsri fəth et», «Yekəpər biskvit», «Görünməz adamlar gəlir».

Fəaliyyət üçün ideyalar

Qrupdaxili münaqişənin həlli barədə fikirləşin. Həmin ideyaları cədvəldə qeyd edin və otağın bir yerində asın.

Aparıcılara məsləhətlər

- Təhlildən yayınmamaq üçün 3 dəqiqə keçəndən sonra portağalı və ya onun qalıqlarını yığıdırın.

- Munaqiŝe zamanı Siz naticələrə təsir göstərməyə cəhd etməməlisiniz, lakin istediklərini əldə etmək üçün gücdən istifadənin yolverilməzliyini vurğulayın.

Uyğunlaşdırma

Böyük qruplar üçün uyğunlaşdırma: İki qrupun yerinə dörd qrup formalaşdırın və bu zaman iki “portağal uğrunda savaŝ” keçirdin. Bunun üçün iŝtirakçıları 2 “A” qrupu və 2 “B” qrupuna bölün, yuxarıda göstərilən eyni təlimatları verin. 1-ci “A” qrupu 1-ci “B” qrupun qarşısında, 2-ci “A” qrupu isə 2-ci “B” qrupun qarşısında otursun. Yaranmış hər cütlüyün arasında 1 portağal qoyun. Hər cütlük arasında keçirilən oyunu eyni vaxtda başlayıb eyni vaxtda da bitirin. Baş verən müxtəlif prosesləri və hər “savaŝın” naticələrini müzakirə etmək maraqlı olacaq.